

V Bruseli 13. septembra 2023
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0320(CNS)**

**12951/23
ADD 5**

**ECOFIN 868
FISC 189**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. septembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2023) 303 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu smernice Rady, ktorou sa ustanovuje daňový systém ústredia pre mikropodniky, malé a stredné podniky a mení smernica 2011/16/EÚ

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2023) 303 final.

Príloha: SWD(2023) 303 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 12. 9. 2023
SWD(2023) 303 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

k návrhu smernice Rady,

**ktorou sa ustanovuje daňový systém ústredia pre mikropodniky, malé a stredné podniky
a mení smernica 2011/16/EÚ**

{COM(2023) 528 final} - {SEC(2023) 308 final} - {SWD(2023) 301 final} -
{SWD(2023) 302 final}

Zhrnutie
Správa o posúdení vplyvu, ktorá je sprievodným dokumentom k návrhu smernice Rady, ktorou sa ustanovuje daňový systém ústredia pre mikropodniky, malé a stredné podniky a mení smernica 2011/16/EÚ
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
V čase, keď EÚ oslavuje 30 rokov vnútorného trhu, sa podniky stále musia potýkať s rôznymi vnútroštátnymi systémami dane z príjmov právnických osôb. Popri rôznych daňových sadzbách a stimuloch má každý vnútroštátny systém aj rozličné prvky. Podniky pôsobiace v EÚ sa musia vyrovnávať s rôznymi súbormi vnútroštátnych daňových povinností, a to hneď ako sa rozšíria do iného členského štátu a stanú sa v ňom zdaniteľnými. Takáto zložitosť v daňovej oblasti má dôsledky pre mikropodniky a malé a stredné podniky (MSP), ktoré pôsobia alebo chcú pôsobiť cezhranične na vnútornom trhu. Dodržiavanie nových daňových povinností je spojené s fixnými nákladmi, a preto predstavuje väčšiu záťaž pre MSP s menšími zdrojmi. Pre MSP to môže znamenať prekážku pri rozširovaní svojich činností do zahraničia, čo je relevantné najmä v počiatočnej fáze rozširovania, keď sú ich činnosti v zahraničí stále iba doplnkové k hlavným obchodným operáciám v štáte pôvodu. Pre túto zložitosť čelia MSP pri vstupe na nové trhy nerovnakým podmienkam v porovnaní s väčšími cezhraničnými podnikmi a čisto domácimi spoločnosťami. Na úrovni EÚ sú tieto problémy obzvlášť významné, pretože EÚ má vysoko integrovaný vnútorný trh. Zatiaľ čo v mnohých iných oblastiach právo EÚ výrazne napreduje v záujme toho, aby podniky mohli pôsobiť na vnútornom trhu podľa spoločných noriem, v oblasti dani z príjmov právnických osôb zostávajú nesúrodé požiadavky naďalej prekážkou. V čoraz viac digitalizovanom a integrovanom európskom hospodárstve, kde mnohé podniky pôsobia cezhranične, nemôže vnútorný trh dosiahnuť svoj plný potenciál bez toho, aby sa tieto problémy riešili na úrovni EÚ.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Všeobecné ciele iniciatívy sú: i) zabezpečiť dobré fungovanie vnútorného trhu a ii) stimulovať rast a investície v EÚ. Na dosiahnutie týchto všeobecných cieľov by sa mali dosiahnuť tieto špecifické ciele: i) znížiť náklady na dodržiavanie daňových predpisov pre MSP so zdaniteľnou prítomnosťou v zahraničí; ii) podporovať cezhraničné rozširovanie MSP a iii) zabezpečiť rovnaké podmienky pre účasť MSP na vnútornom trhu.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Problémy, ktoré sa iniciatívou budú riešiť, sú spoločné pre všetky členské štáty a nemožno ich účinne riešiť nesúrodými opatreniami na vnútroštátnej úrovni. Keďže problémy vyplývajú z fragmentácie a rozmanitosti vnútroštátnych systémov, nekoordinované vnútroštátne opatrenia by mohli mať nežiaduce dôsledky, pretože by ešte viac zvyšovali zložitosť. V tejto súvislosti by bola účinná len celoúnijná iniciatíva stanovujúca spoločný súbor pravidiel. Keďže tieto problémy majú predovšetkým cezhraničný charakter, možno ich riešiť len stanovením právnych predpisov na úrovni EÚ. Táto iniciatíva, ktorá sa realizuje prostredníctvom práva EÚ, preto zahŕňa prvky, ktoré prinášajú pridanú hodnotu v súlade so zásadou subsidiarity. Spoločný prístup pre všetky členské štáty by mal najväčší potenciál dosiahnuť zamýšľané ciele.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?
Uvedené ciele možno dosiahnuť prostredníctvom iniciatívy navrhutej pre MSP vo forme smernice, ktorá poskytuje daňové zjednodušenie tým MSP, ktoré majú obmedzenú prítomnosť v iných členských štátoch. Táto iniciatíva je zanalyzovaná v správe o posúdení vplyvu.
Iniciatíva sa zameriava na MSP, ktoré majú zdaniteľnú prítomnosť v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a to vo forme jednej alebo viacerých stálych prevádzkarní alebo dcérskych spoločností. Jej cieľom je zjednodušiť výpočet daňovej povinnosti takýchto

stálych prevádzkarní alebo dcérskych spoločností a plnenie administratívnych požiadaviek. To sa dosiahne tým, že sa oprávneným MSP poskytne možnosť vypočítať základ dane ich stálych prevádzkarní alebo dcérskych spoločností v iných členských štátoch v súlade s daňovými pravidlami ústredia, resp. pravidlami zdaňovania platnými pre ústredie. V správe sa posudzujú dve možnosti v rámci tohto prístupu. Systém by bol rovnaký v prípade oboch možností, ale rozsah pôsobnosti sa líši. **Možnosť 1** by zahŕňala iba samostatné MSP so stálymi prevádzkarnami v iných členských štátoch. **Možnosť 2** by zahŕňala aj MSP s dcérskymi spoločnosťami v iných členských štátoch. Inými slovami, druhá možnosť by sa vzťahovala aj na skupiny spoločností, ktoré sú MSP, alebo skupiny MSP.

Uprednostňovanou možnosťou je možnosť 1. Táto možnosť je najlepšie zacielená na podporu MSP v počiatočnej fáze ich medzinárodnej činnosti, na povzbudenie MSP, aby začali pôsobiť v zahraničí, keďže im umožňuje uplatňovať naďalej daňové pravidlá, ktoré už poznajú. V posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že táto možnosť je preto účinná a efektívna pri dosahovaní špecifických cieľov iniciatívy, pričom je zároveň primeraná vzhľadom na potenciálne náklady na vykonávanie a daňovú suverenitu členských štátov vo vzťahu k ich daňovníkom-rezidentom. Táto možnosť sa takisto javí ako najkonzistentnejšia s inými politikami EÚ, berúc do úvahy, že Komisia oznámila iniciatívu, ktorá je osobitne koncipovaná na zjednodušenie základu dane pre skupiny spoločností.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti?

V prípade uprednostňovanej možnosti je možné, že menej MSP bude oprávnených zvoliť si daný systém, avšak (pri žiadnej z oboch možností) nie je známy presný počet MSP, ktoré si zvolia uplatňovanie pravidiel zdaňovania platných pre ústredie, keďže zjednodušenie zavedené iniciatívou bude plne voliteľné. S cieľom odhadnúť prínosy pre MSP sa preto v posúdení vplyvu uvádza možné rozpätie s najnižším a najvyšším odhadom (zahŕňajúce obe možnosti). Týmto spôsobom sa odhaduje, že dostupnosť daného zjednodušenia má **potenciál znížiť súčasné náklady MSP na dodržiavanie daňových predpisov** o sumu v rozpätí od 1,3 miliardy EUR (najnižší odhad) do 3,4 miliardy EUR (najvyšší odhad) ročne. Pri najnižšom odhade sa napríklad predpokladá, že iniciatíva zníži náklady na dodržiavanie daňových predpisov o 16 % a že 5 % domácich MSP začne pôsobiť cezhranične, zatiaľ čo pri najvyššom odhade sa vychádza z predpokladu, že iniciatíva zníži náklady na dodržiavanie daňových predpisov o 32 % a že 10 % domácich MSP začne pôsobiť cezhranične.

Na základe rovnakého najnižšieho a najvyššieho predpokladu toho, koľko domácich MSP začne pôsobiť cezhranične (5 % a 10 %), sa v posúdení vplyvu takisto odhaduje **potenciálny nárast HDP a daňových príjmov v EÚ**. Tento makroekonomický vplyv je vypočítaný na základe predpokladu, že (ako sa vysvetľuje v správe) podniky v dôsledku cezhraničného súťaženia dosiahnu zvýšenie produktivity, ktoré sa predpokladá na úrovni 4 % pri najnižšom odhade a 15 % pri najvyššom odhade. Analýza citlivosti preto ukazuje zvýšenie HDP EÚ o 19 miliárd EUR (t. j. + 0,08 %) až 61 miliárd EUR (t. j. + 0,7 %) ročne a zvýšenie daňových príjmov v EÚ v dlhodobom horizonte na úrovni + 0,12 % až + 1 %, pri porovnaní so súčasným stavom. Pri zmenených predpokladoch sú možné aj alternatívne scenáre.

V posúdení vplyvu sa uvádzajú aj potenciálne prínosy pre daňové správy.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť?

Náklady nemožno presne odhadnúť, pretože iniciatíva nemá precedens, na ktorý by sa bolo možné odvolávať. Okrem toho neexistujú žiadne špecializované údaje, ktoré by sa dali spoľahlivo použiť na vytvorenie presných odhadov. V správe o posúdení vplyvu sa odráža snaha opísať niektoré možné náklady.

MSP, ktoré si zvolia daný systém, budú môcť uplatňovať daňové pravidlá, ktoré už poznajú, a vybavovať všetky svoje daňové povinnosti na jednom mieste (jednotné kontaktné miesto). Takéto MSP budú podávať nové daňové priznanie, daňové priznanie pre zdaňovanie podľa pravidiel ústredia, a daňové správy musia zaviesť systém pre podávanie a výmenu takýchto daňových priznaní a pre vymieravanie, výber a prevod daní stálych prevádzkarní ústredia

v zahraničí. To by malo zahŕňať náklady na prispôsobenie sa a administratívne náklady pre MSP a daňové správy, ktoré sú podstatne nižšie ako príslušné prínosy, ako sa vysvetľuje v správe. Celkové odhadované náklady pre všetky MSP, ktoré si zvolia daňový systém ústredia, sa pohybujú medzi počiatočnými 332 miliónmi EUR plus 60 miliónmi EUR ročne (najnižší odhad) a počiatočnými 428 miliónmi EUR plus 78 miliónmi EUR ročne (najvyšší odhad). Celkové náklady všetkých daňových správ na implementovanie uprednostňovanej možnosti v celej EÚ sa odhadujú na počiatočných približne 20 miliónov EUR plus 4 milióny EUR ročne.

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

MSP: samostatné MSP so stálymi prevádzkarňami (nie dcérskymi spoločnosťami) v jednom alebo vo viacerých členských štátoch budú oprávnené uplatňovať zjednodušujúce pravidlá, čo v praxi znamená, že sa môžu rozšíriť do zahraničia a stále počítať svoj základ dane v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami. Na skupiny MSP (t. j. MSP s dcérskymi spoločnosťami) by sa vzťahovala iná iniciatíva, ktorej uplatňovanie by si mohli zvoliť za predpokladu, že predložia konsolidovanú účtovnú závierku. To znamená, že MSP by boli podporované tak v počiatočných fázach svojho cezhraničného rozvoja, ako aj v čase, keď sa stabilizujú alebo ďalej rozširujú svoje cezhraničné činnosti. Keďže uvedené pravidlá zostanú pre MSP voliteľné, nepriaznivé účinky neboli odhadnuté. MSP budú mať naopak výhodu, že si budú môcť vybrať najjednoduchšie a nákladovo najefektívnejšie riešenie na základe svojich individuálnych potrieb.

Konkurencieschopnosť: očakáva sa, že iniciatíva bude mať pozitívny vplyv na náklady a cenovú konkurencieschopnosť. Pravidlá zdaňovania platné pre ústredie môžu znížiť náklady na dodržiavanie predpisov pre MSP vo všetkých sektoroch vnútorného trhu a podporiť MSP, aby mohli plnohodnotne pôsobiť na vnútornom trhu. Iniciatíva uľahčuje väčšiu cezhraničnú aktivitu a zlepšuje medzinárodnú konkurencieschopnosť podnikov z EÚ.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

V posúdení vplyvu sa takisto posudzovalo, či iniciatíva môže mať environmentálne alebo sociálne vplyvy alebo vplyv na základné práva. Neočakáva sa žiadny konkrétny a priamy vplyv na životné prostredie. Takisto sa neočakáva, že by iniciatíva mala významný sociálny vplyv, hoci uvoľnené zdroje môžu mať pozitívny vplyv na zamestnanosť. Iniciatíva by nemala mať vplyv ani na základné práva, ktoré sú zaručené, a osobné údaje budú chránené.

Proporcionalita

Uprednostňovaná možnosť neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, a zameriava sa na prvky, pri ktorých pridaná hodnota opatrení EÚ presahuje to, čo môžu dosiahnuť samotné členské štáty.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

V hodnotení iniciatívy by sa malo posúdiť, do akej miery boli uvedené ciele splnené, pričom hodnotenie sa uskutoční **päť rokov po začatí uplatňovania smernice**. Takisto sa v ňom bude analyzovať, do akej miery sa potvrdili očakávané zjednodušenia pre cieľové zainteresované strany, a posúdi sa súvisiaca administratívna a regulačná záťaž. Komisia predloží výsledky hodnotenia vo forme správy. Návrh bude obsahovať doložku o preskúmaní, ktorá Komisii umožní zmeniť smernicu podľa výsledkov hodnotenia.